

Februar 2024

Rammesætning af temadrøftelse om tryghed i nattelivet

Udarbejdet af Sikker By på vegne af Nattelivssekretariatet

Indholdsfortegnelse

- 1. Definition og afgrænsning: Tryghed og kriminalitet.....**side 3
- 2. Trygheds- og kriminalitetsudfordringer i nattelivet.....**side 5
- 3. Politisk vision og relevante aktører.....**side 7
- 4. Politiske udspil og ny lovgivning**side 11
- 5. Viden om tryghed i nattelivet**side 13
- 6. Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv.....**side 19
- 7. Initiativer i andre byer for øget tryghed.....**side 25
- 8. Nattelivsudvalgets handlerum.....**side 28

1. Definition og afgrænsning

Tryghed og kriminalitet

- Utryghed er et begreb, som ikke entydigt lader sig definere, og det har ikke den samme objektive karakter som kriminalitet.
- Der er ikke nogen entydig sammenhæng mellem kriminalitet og tryghed – mindre kriminalitet fører derfor ikke nødvendigvis til mere tryghed.
- Der er ikke nogen sammenhæng mellem at være utryg for noget og sandsynligheden for at blive udsat for noget.
- Desuden gælder, at noget kan opleves som utryghedsskabende, uden at det er kriminelt.

2. Trygheds- og kriminalitets- udfordringer i nattelivet

Lovovertrædelser i nattelivet:

- **Vold**
- **Voldtægt**
- **Drugging**
- **Knivoverfald**
- **Salg af stoffer**
- **Ikke-nødvendig og hasarderet kørsel**
- **Hærværk**
- **Diskrimination**

Primært en politiopgave, men kommunale og ikke-kommunale aktører kan bidrage til at forebygge.

Tryghedsudfordringer i nattelivet:

- **Meget fulde mennesker**
- **Grænseoverskridende adfærd (uønsket berøringer, kommentarer, tilråb etc.)**
- **Diskrimination**
- **Støj og urinering**

Ikke entydigt myndighedsansvar: F.eks. regulering, lovændringer (stat) samt holdnings,- adfærds- og kulturændringer, fysiske ændringer og tilstedeværelse i nattelivet (bl.a. kommune). Tryghedsudfordringerne kan blive til en politiopgave.

3. Politisk vision og relevante aktører

I kommunens Restaurations- og nattelivsplan fra 2021 nævnes Tryghed i nattelivet nævnes som en vision

Det er en ambition at arbejde for at nedbringe utryghedsskabende adfærd i nattelivet, herunder vold og grænseoverskridende adfærd (Restaurations- og nattelivsplan, 2021: side 8).

I kommunens Sikker By strategi er der fokus på et trygt natteliv

- **Tryghed i det københavnske natteliv**
- **Kvinders tryghed i aften- og nattetimerne**
- **Et helhedsorienteret blik på nattelivet**

Det skal være trygt at færdes i Københavns natteliv – både for københavnere og byens mange gæster. Vi samarbejder bredt for at sikre et natteliv i balance, hvor der er plads til alle, se [link](#).

Myndighedsaktører for et trygt natteliv

Hvad er Sikker By?

Sikker By blev etableret i 2009, da daværende overborgmester ønskede et team, hvis hovedopgave var at koordinere og udvikle tryghedsskabende initiativer i kommunen. I dag er Sikker By et team bestående af 9 medarbejdere, der arbejder med at forebygge kriminalitet og sikre trygheden i byen. Sikker By er forankret i **Økonomiforvaltningens Center for Byudvikling**.

Sikker By er desuden et samarbejde på tværs af alle forvaltninger, SSP og Københavns Politi. Sikker By fungerer som politiets indgang til kommunen. Sikker By-samarbejdet er forankret i en styregruppe med direktører fra alle forvaltningerne, Københavns Politi og SSP, der mødes fem gange årligt.

Sikker By er også en strategi vedtaget af Borgerrepræsentationen, som udgør den overordnede ramme for arbejdet med at mindske kriminaliteten og øge trygheden i hele København.

Myndighedsaktører for et trygt natteliv

Øvrige aktører (udvalgte)

- **Københavns Politi:** Sikre sikkerhed og tryghed.
- **Kultur- og Fritidsforvaltningen:** Sikre et attraktivt kultur - og natteliv gennem f.eks. værtskab (natteværter/havneværter).
- **Teknik og Miljøforvaltningen:** Støj, belysning, toiletter og renhold.
- **SOF/SSP:** Udsatte unges adfærd i nattelivet og unges forbrug af alkohol og stoffer.
- **Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen:** Københavnernes lige adgang til at bruge byens natteliv.
- **Sundhed- og Omsorgsforvaltningen:** Københavnernes forbrug af alkohol og stoffer og københavnernes ret til en god nattesøvn

4. Politiske udspil og ny lovgivning

Politiske udspil og ny lovgivning

- **Et tryggere Danmark (2021):** Forbud mod paradekørsel (er blevet til et forbud mod ikke-nødvendig kørsel), krav om autoriserede dørmænd eller autoriserede vagter i nattelivszonerne, bortvisning af uromagere fra nattelivszoner, øget realtidsovervågning og vagter på S-togsstationer, se [link](#)
- **Samtykkelovgivning (2021),** ændring af straffelovens § 216, se [link](#).
- **Ansvar for Danmark, regeringsgrundlag (2022):** Regeringen vil udarbejde en national handlingsplan målrettet kvinders tryghed med det formål at komme med forslag til initiativer, der kan øge sikkerheden og genskabe trygheden blandt især unge kvinder i nattelivet. Arbejdet skal inddrage en bred vifte af interessenter. Se [link](#).
- **Trygge nabolag i hele Danmark (2023).** Strammere greb om banderne, Bandepakke 4. Nattelivsforbud skal forhindre narkosalg, se [link](#) .
- **Lov om kommunale tryghedsvagter** (gældende fra medio 2024), se [link](#).

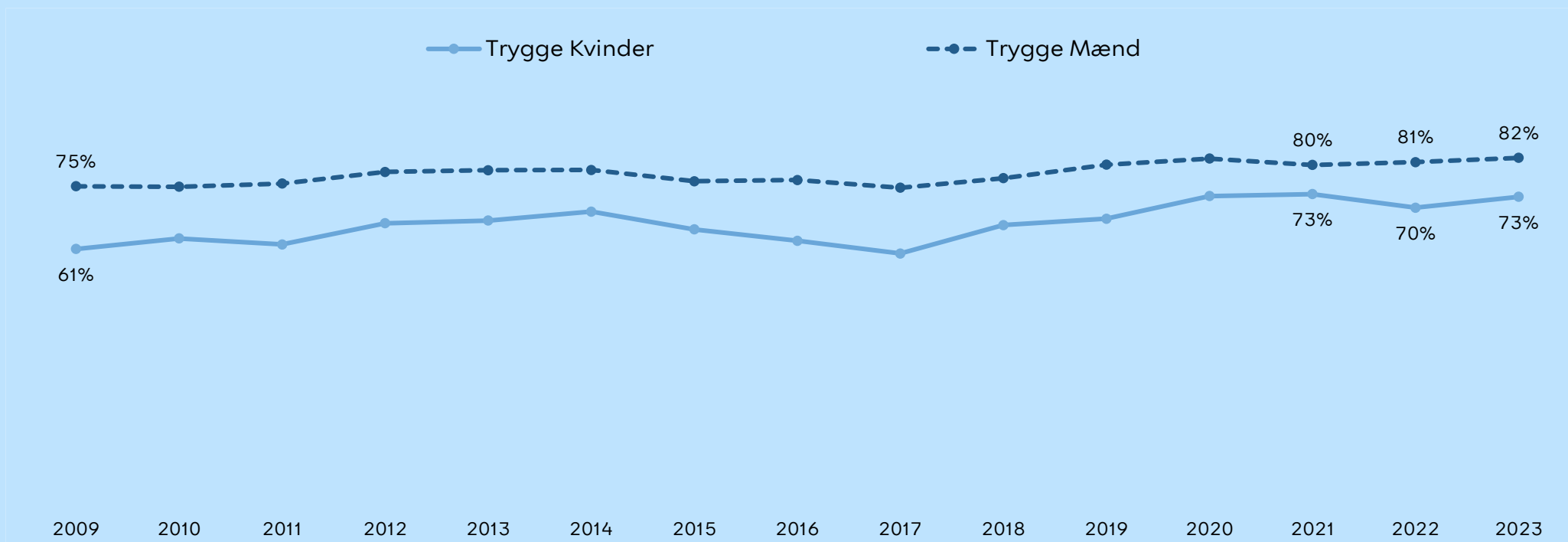
5. Viden om tryghed i nattelivet

Københavns Kommunes tryghedsundersøgelse

- Københavns årlige tryghedsundersøgelse følger udviklingen i forskellige aspekter af københavnernes tryghed samt registrerede politianmeldelser for borgervendt kriminalitet og udvalgte kriminalitetstyper.
- Tryghedsundersøgelsen følger udviklingen fra 2009 til 2023 for København som helhed og i de enkelte bydele. Desuden er der i tryghedsundersøgelsen også en opgørelse på tryghed fordelt på køn, alder og uddannelsesniveau.
- Undersøgelsen er repræsentativ og den udsendes til ca. 15.000 københavnere, hvoraf ca. 4000 besvarer.
- Undersøgelsen kan findes her, se [link](#)

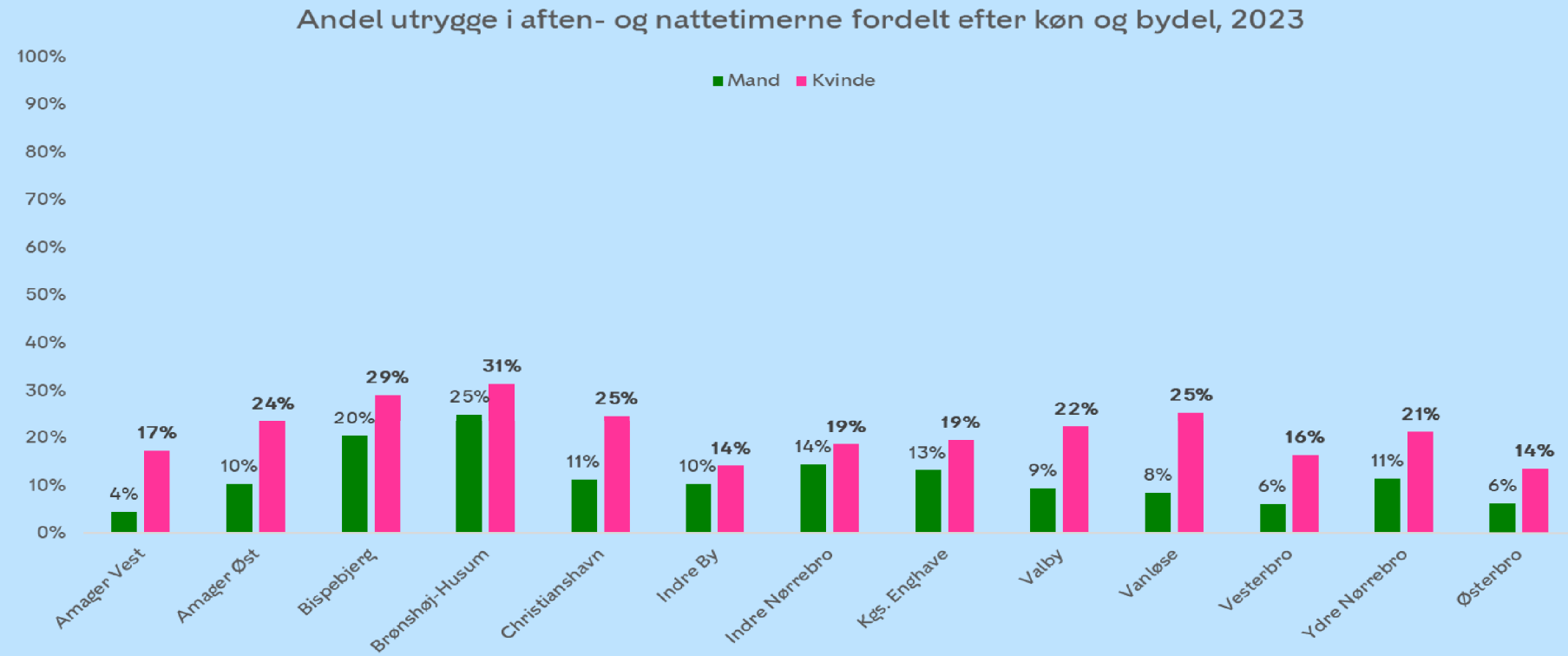
Københavns Kommunes tryghedsundersøgelse

Undersøgelsen viser, at kvinder er mindre trygge end mænd i aften- og nattetimerne:

Københavns Kommunes tryghedsundersøgelse

Undersøgelsen viser for alle bydele, at kvinder er mere utrygge i aften- og nattetimerne:

Københavns Kommune tryghedsundersøgelse i et nattelivsperspektiv

I Københavns Kommunens tryghedsundersøgelse bliver der spurgt til, om der er sket noget i det forgangne år, der har påvirket københavnernes til at tænke mere over, hvor og hvornår det er trygt at færdes i København. Tre af de nævnte begivenheder er relateret til nattelivet:

- **Fulde/påvirkede mennesker i nattelivet:** Andel i Indre By (14 %), Vesterbro (18 %) og hele København (8%).
- **At man har hørt om, overværet eller selv oplevet vold, overfald og trusler:** Andel i Indre By (20 %) Vesterbro (19%) og hele København (21 %).
- **Uønsket seksuel opmærksomhed:** Andel i Indre By (3 %), Vesterbro (16 %) og hele København (10 %).

Frygten for vold, kønsmæssige forskelle

En spørgeskemaundersøgelse fra 2008 blandt 14-26-årige viser, at de fleste sjældent er bange for at blive udsat for vold i nattelivet, men at:

- dobbelt så mange piger/kvinder er bange for at blive udsat for vold i nattelivet som drenge/mænd.
- drengene/mænd frygter at blive udsat for vold med kniv eller andet våben, mens piger/kvinder frygter seksuelle overgreb

(Unge, vold og utryghed i nattelivet, Rådgivende Sociologer APS, 2008)

Minoriserede personer frygter særligt grænseoverskridende adfærd og diskrimination

(Diskrimination og grænseoverskridende adfærd i det københavnske natteliv, Alliance for et tryggere natteliv, 2023) Rapport: se [link](#).

6. Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv

Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv

Aktiviteter under Københavns Kommune

1 Københavns Kommunes Natteværter (KFF)

Natteværterne er i udgangspunktet til stede torsdag, fredag og lørdag aften og nat i København med otte værter. De uniformerede Natteværter er en tydelig, myndig og tryghedsskabende del af gadebilledet. Som værter byder de gæsterne velkommen og sætter samtidig en ramme for gæsternes adfærd.

Gennem faste møder og klare kommunikationslinjer samarbejder Natteværterne med bl.a. politiet, støjvagten, dørmænd, gadeplansmedarbejdere og beredskabet om at håndtere konkrete situationer i nattelivet.

2 Charter for et natteliv uden diskrimination (KFF)

Charter for et natteliv uden diskrimination blev i 2023 udarbejdet i samarbejde med brancheaktører, restauratører, repræsentanter for minoritetsorganisationer med flere. Charteret er en forpligtende aftale mellem væsentlige aktører i nattelivsbranchen og Københavns Kommune om aktivt at bekæmpe diskrimination i nattelivet gennem tre indsatsområder: Kommunikation, håndtering og forebyggelse af diskrimination.

Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv

Aktiviteter under Københavns Kommune

3. Tryghedsvagter (TMF)

I forbindelse med Budget 2024, blev der afgivet 8 mio. kroner frem mod 2027 til etablering af kommunale tryghedsvagter i København.

Formålet med ordningen er at reducere støj- og ædruelighedsgener i det offentlige rum samt skabe tryghed i områder, hvor der er behov for flere myndighedspersoner i gadebilledet. Tryghedsvagten har under særlige omstændigheder mulighed for at tilkalde politiet via særlig hotline.

Tryghedsvagterne forventes at blive indsat i gaderne i løbet af sommeren 2024.

4. Københavnerteamet (SOF)

Københavnerteamet er Københavns Kommunes bydækkende gadeplansindsats.

Københavnerteamet arbejder opsøgende med unge, der holder til på gaden, og som ikke selv opsøger hjælp fra etablerede tilbud. Københavnerteamet er på gaden 6 dage om ugen, og primært mellem klokken 13:00 og 24:00. Københavnerteamet holder også til i Indre By og de har en tæt kontakt med Københavns Politi og natteværterne.

Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv

Aktiviteter under Københavns Kommune

5. Kampagner: 'Fest med respekt' og 'samtykkekampagne' (ØKF)

I regi af Din Betjent (der er et samarbejde mellem Københavns Politi, SSP og Sikker By) er der blevet lavet forskellige kampagner, der retter sig mod nattelivet. 'Fest med respekt'-kampagnen handlede om at udvise god adfærd i by- og nattelivet i København og tage hensyn til byens beboere, se [link](#).

Samtykkekampagnen handlede om at skabe en bedre samtykkekultur og at få de unge til at blive bedre til at kende egne og andres grænser, se [link](#).

Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv

Øvrige aktiviteter i København (udvalgte)

1. Københavns Politis Tryg Nattelivsindsatsen

Med Tryg Nattelivsindsatsen er politiet tilstede i nattelivet. Der er særligt fokus på Indre by og Middelalderbyen, og i takt med at gæsterne skal hjem rettes fokus på stationer og stoppesteder og andre indfaldsveje. Med nattelivsindsatsen er politiet synligt til stede i nattelivet og de har bl.a. en færdsels- og en bevillingsindsats.

2. Tryghed på stationer

To gange årligt mødes et tryghedsnetværk mellem DSB, Metroselskabet, Movia, Københavns Politi, SSP, Københavnerteamet, Natteværterne og Sikker By. Her drøftes løbende tryghedsudfordringer på stationer, stoppesteder og i den kollektive trafik, og parterne koordinerer desuden særlige indsatser i forbindelse med større events, f.eks. sidste skoledag eller koncerter. Derudover har DSB siden 2022 indsat tryghedsvagter i hele S-togsnettet, ligesom de også udvikler deres realtidsovervågning med henblik på at kunne sætte ind over for utryghedsskabende adfærd på stationer via et kaldesystem.

Eksisterende indsatser i det københavnske natteliv

Øvrige aktiviteter i København (udvalgte)

3. Hovedstadens beredskabs samarit-indsats og behandlerstation på Regnbuepladsen

Hovedstadens Beredskab har på udvalgte dage i 2023 haft opsat en mobil samarit station på Nytorv og Gammel Torv. Indsatsen har været i tidsrummet kl. 20-05/06 og har været bemandedet af 6-8 frivillige, med en førstehjælpsuddannelse. Der er blevet arbejdet på at udbrede kendskabet til indsatsen blandt nattelivets aktører.

Region Hovedstadens Akutberedskab har i december måned gjort brug af den mobile behandlerplads på Regnbuepladsen. Den mobile behandlingsplads er en stor gul lastbil, som kan 'foldes ud' og fungere som en mobil akutmodtagelse og visitation. Behandlerpladsen har haft åbent i tidsrummet kl. 20-05 fredag og lørdag nat, og det har været muligt at komme ind fra gaden eller efter aftale med 1813.

7. Initiativer i andre byer for øget tryghed

Hvad gør andre byer for at løfte trygheden?

SAFEZONE i Aalborg:

Aalborg Kommune har som en del af deres Tryk Nattelivsindsats, lavet en safe-zone, hvor busser og taxa holder i nærheden af Jomfru Ane Gade, og hvor de unge nemt kan blive afhentet af deres forældre, se [link](#).

Womens Safety Charter i Bristol:

Bristol har lavet et Women's Safety Charter. For at sikre opbakning til charteret har de lavet 7 'regler' som aktørerne skal følge, se [link](#)

**Women's
Safety
Charter** /

**Everyone should feel safe
after dark in our city.**

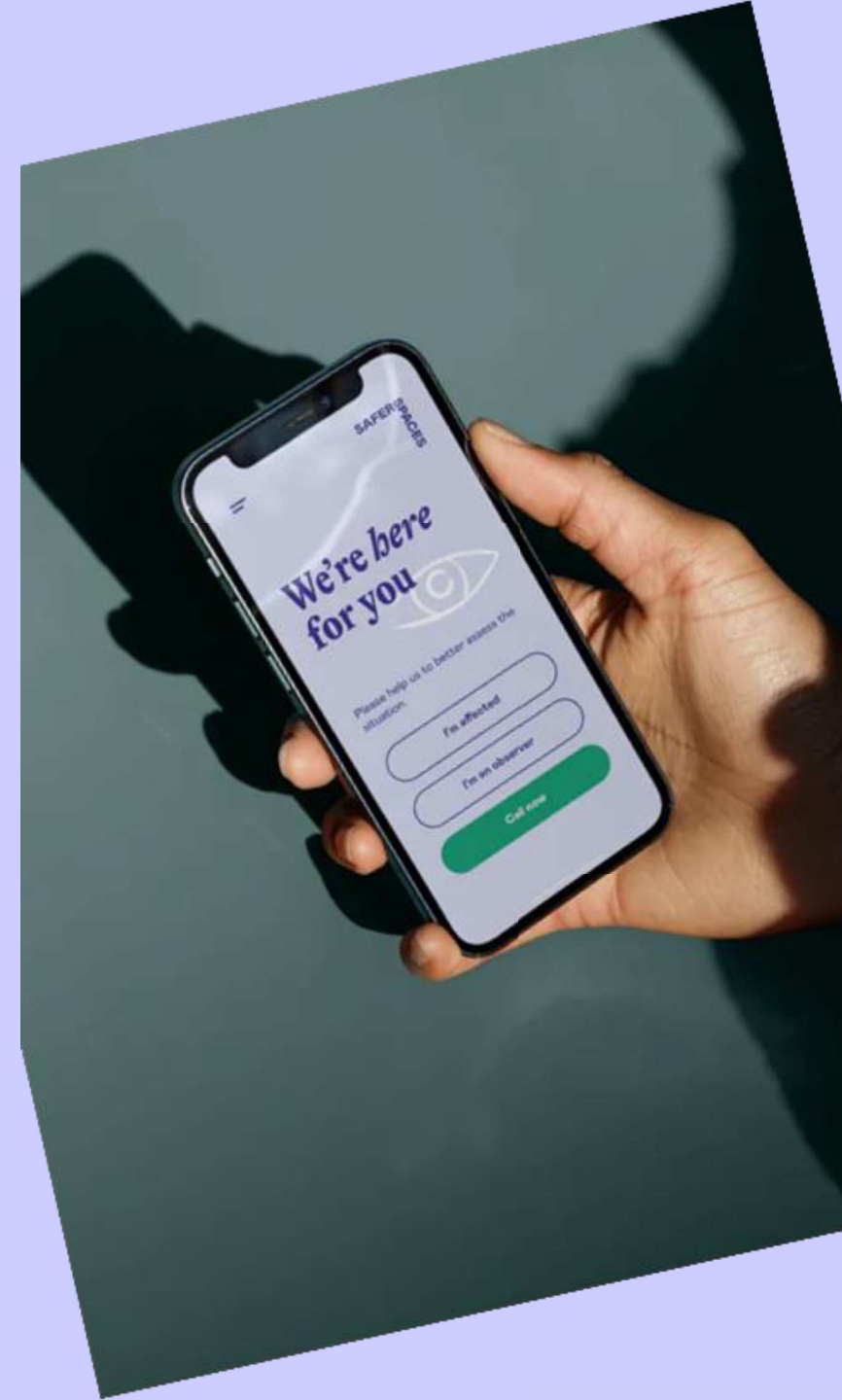
Life in Bristol goes on beyond daylight hours, with many of us working, socialising and enjoying the city at night. And yet we know that being out at night can induce anxiety for many people.

This needs to change. But it requires all of us to come together to improve the safety of everyone, at night.

Hvad gør andre byer for at løfte trygheden?

SAFER SPACES i Hamborg;

I Hamborg er der udviklet en app til klubber, store events og transportselskaber, som gør det muligt for gæsterne at give hurtig besked, hvis de oplever noget utrygt inde på klubben, til festivalen eller på vej hjem fra festen, se [link](#).

8. Nattelivs- udvalgets handlerum

Hvad kan Nattelivsudvalget gøre?

Nattelivsudvalget kan **stille forslag til de politiske udvalg om tiltag til at øge trygheden** i Københavns natteliv. F.eks.

- Kampagner/charter (evt. med inspiration fra Bristol)
- Partnerskaber og initiativer om dialog mellem relevante aktører

Nattelivsudvalget kan **igangsætte undersøgelser** af trygheden i Københavns natteliv (0,5 mio. kr. er afsat årligt).

Nattelivsudvalget kan igangsætte **lokale indsatsgrupper** i nattelivsområder med oplevet utryghed.

Nattelivsudvalget kan **støtte tiltag for øget tryghed** i nattelivet ved uddeling/eller finansiering via Nattelivspuljen (1 mio. kr. årligt er afsat).